

Widać poprawę kondycji przedsiębiorców oraz wzrost zainteresowania faktoringiem

komentarz Bibby Financial Services

W I kwartale 2017 r. kondycja polskich przedsiębiorstw, wbrew wcześniejszym przewidywaniom NBP dotyczącym koniunktury, nieznacznie się poprawiła. Ożywienie ogólnego klimatu ekonomicznego było związane ze wzrostem sprzedaży, wspieranym przez pozytywne tendencje utrzymujące się na rynku pracy oraz środki z programu Rodzina 500 plus. Tempo rozwoju firm jest umiarkowane – zwiększające się koszty produkcji ograniczają wzrost wydajności i poziom rentowności. Potwierdzają to również najnowsze wyniki cyklicznie prowadzonego przez Bibby Financial Services badania Bibby MSP Index. Pokazują one także, że rośnie zainteresowanie faktoringiem oraz optymizm przedsiębiorców sektora MŚP w Polsce.

Zgodnie z najnowszymi wynikami Bibby MSP Index ponad jedna piąta przedsiębiorców z sektora MŚP uważa, że kondycja ekonomiczna ich firmy w najbliższym czasie zmieni się na lepsze (wzrost o 1,6 pkt proc.), a ponad połowa (54,4 proc.) jest zdania, że ich sytuacja finansowa nie ulegnie zmianie, co oznacza niewielki (o 2,4 pkt proc.) wzrost w porównaniu z poprzednią falą badania. W ubiegłych latach europejskim rynkiem zachwiań zwłaszcza brexit. W Polsce niepewność przedsiębiorców powodowały z kolei zmiany zachodzące w otoczeniu prawnym, m.in. związane z podatkiem od handlu oraz zmiany w regulacjach dotyczących wynagrodzenia za pracę oraz podatku CIT. W 13. fali prowadzonego przez Bibby Financial Services badania wartość wskaźnika Bibby MSP Index obrazującego kondycję małych i średnich przedsiębiorców wyniosła 54,7 pkt, co oznacza niewielki wzrost w stosunku do ubiegłego roku (o 3 pkt proc.). Wzrósł również odsetek firm, które z optymizmem patrzą w przyszłość planując dalsze działania gospodarcze w Polsce.

Jak wynika z raportu Szybki Monitoring NBP - Informacja o kondycji sektora przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem stanu koniunktury w IV kwartale 2016 r. oraz prognoz koniunktury na I kwartał 2017 r. w sektorze MŚP zwiększyły się ogólne zyski. Obniżył się zaś poziom rentowności przeciętnego przedsiębiorstwa oraz zmniejszyła się liczba firm, które zanotowały zyski dzięki rosnącym cenom produkcji.

Przedsiębiorcy z optymizmem patrzą w przyszłość

Dane z najnowszej fali badania Bibby MSP Index wskazują na nieznaczną poprawę nastrojów wśród przedsiębiorców. Obecnie 26 proc. badanych uważa, że klimat ekonomiczny w Polsce w ostatnim półroczu był sprzyjający, co stanowi wzrost o 3,1 pkt proc. w porównaniu z poprzednią edycją badania z października 2016 r. Według PARP znaczną większość sektora MŚP (99,8 proc.) stanowią przedsiębiorstwa mikro, małe i średnie, a ich udział w tworzeniu PKB wynosi 50 proc.. Wyższy wskaźnik Bibby MSP Index pokazuje, że wcześniejsze obawy związane z nadchodzącym kryzysem polskiej gospodarki okazały się nieco na wyrost.

Nadchodzi czas na inwestycje?

W I kwartale 2017 r. w wielu branżach nadal zauważalne było zmniejszenie nakładów inwestycyjnych, zaś prognozy na II kwartał 2017 r. sugerują nieznaczną poprawę nastrojów wśród inwestorów. Brak inwestycji w firmach o stosunkowo dobrej kondycji tłumaczony jest niepewnością przedsiębiorców, w przypadku słabiej prosperujących podmiotów brak inwestycji tłumaczy się ograniczonymi środkami i obawą przed wysokimi kosztami inwestycji.

Popyt na faktoring

Pojęcie faktoringu znane jest blisko 90 proc. badanych małych i średnich przedsiębiorców, a z usług faktoringu korzysta obecnie niespełna 11 proc. badanych przedsiębiorstw (wzrost o 2,4 pkt proc.) - wynika z 13. fali badania Bibby MSP Index. Według danych Polskiego Związku Faktorów obroty całej branży faktoringowej wzrosły w pierwszym kwartale o 20,7 proc..

Z badań zaś Global Business Monitor wynika, że ponad połowa (55 proc.) polskich przedsiębiorców z sektora MŚP korzysta z jakiejś formy finansowania zewnętrznego, ale nadal głównym źródłem finansowania jest dla nich samofinansowanie (36 proc.), a następnie ponowne zainwestowanie zysków (25 proc.). Samofinansowanie jest przez polskich MŚP ponad dwukrotnie częściej stosowane niż przez małych i średnich przedsiębiorstw w innych krajach włączonych do Globalnego Monitora Biznesowego. Prawie jedna czwarta sektora MŚP (23 proc.) informuje, że w przeszłości odrzucono ich wnioski o finansowanie, co może wpływać na to, że firmy wybierają przede wszystkim samowystarczalność finansową.

Zwiększone zainteresowanie finansowaniem

Przedsiębiorcy objęci badaniem Szybki Monitoring NBP Informacja o kondycji sektora przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem stanu koniunktury w IV kwartale 2016 oraz prognoz koniunktury na I kwartał 2017 r. wskazują, że wzrasta zainteresowanie sektora MŚP utrzymaniem bezpieczeństwa finansowego – popyt firm na finansowanie działalności ze źródeł zewnętrznych stopniowo rośnie.

Ankietowani oceniają dostępność i warunki kredytów jako dobre. Z prognoz popytu na kredyt na II kwartał br. wynika, że zadłużenie kredytowe MŚP będzie rosnąć, ale jego rola w finansowaniu działalności przedsiębiorstw nie wzrośnie. Wśród przedsiębiorców MŚP odczuwa się bardzo niskie zainteresowanie finansowaniem działalności za pośrednictwem rynku kapitałowego. Natomiast coraz częściej i na coraz większą skalę zaczynają oni korzystać z leasingu.

Płynność finansowa MŚP

Badanie MSP Index obrazuje ogólną tendencję wzrostu sektora MŚP także w odniesieniu do płynności finansowej przedsiębiorstw. W 13. fali badania zaobserwowany został wzrost o 2,1 pkt proc. odsetek firm, które uważają, że ich sytuacja w tym aspekcie nie zmieni się (wynosi obecnie 57,6 proc.). Warto także dodać, że o 1,3 pkt proc. spadł odsetek pesymistów wieszczących pogorszenie płynności finansowej firm.

Na podstawie badania przeprowadzonego przez NBP można wskazać, że płynność sektora utrzymuje się na wysokim, bezpiecznym poziomie. Obserwowane spadki wskaźników płynności odzwierciedlają przede wszystkim zmiany sytuacji niewielkiej grupy największych przedsiębiorstw. Ważną informacją dla przedsiębiorców są zaś pojawiające się sygnały o rosnących zatorach płatniczych.

Wzrost sprzedaży w sektorze MŚP

30 proc. ankietowanych w badaniu Bibby MSP Index deklaruje, że w najbliższym czasie spodziewa się wzrostu wielkości sprzedaży (+0,4 pkt proc.), ale co istotniejsze blisko 45 proc. jest zdania, że

sprzedaż nie spadnie (+ 8 pkt proc.). Na podstawie analizy wypowiedzi respondentów, można oszacować, że przedsiębiorcy z optymizmem patrzą na sprzedaż w bliskiej przyszłości.

Wzrost sprzedaży spowodowany jest rosnącymi dochodami gospodarstw domowych na które wpływ miały rosnące płace, malejące bezrobocie i program „Rodzina 500 plus”. Sektor MŚP liczy na kontynuację dobrej passy w kolejnym kwartale.

Eksport wciąż rośnie

Według badania Bibby Financial Services w ostatnich 6 miesiącach wzrost eksportu nastąpił w przypadku blisko 23,8 proc. eksportujących firm, a zmalał w przypadku 13,8 proc. takich przedsiębiorstw (-1,7 pkt proc).

Niższy niż pół roku temu jest także odsetek osób, które uważają, że w ciągu najbliższych miesięcy eksport pozostanie na tym samym poziomie (-12,2 pkt proc.). Zwiększył się za to odsetek niezdecydowanych, co może świadczyć o niepewności związanej z sytuacją gospodarczą w UE, zwłaszcza z nowymi warunkami handlowymi spowodowanymi wyjściem Wielkiej Brytanii z Unii.

Wyzwania i obawy z sektora MŚP

Zdaniem około 90 proc. przedsiębiorstw, które przyjmują płatności z odroczonej terminem, zatory płatnicze stanowią jedną z większych przeszkód dla prowadzenia działalności. 13. fala badania Bibby MSP Index ukazała, że co dwudziesta badana firma zetknęła się z w ostatnim półroczu z przypadkiem niewypłacalnego kontrahenta. Połowa firm, które zetknęły się z tym problemem, zwraca uwagę, że nie jest to stała tendencja, a jedynie pojedyncze przypadki.

Badania NBP pokazują zaś, że pogorszeniu stopy zysku przedsiębiorstw winne są wzrastające ceny surowców i półproduktów oraz koszty pracy. W związku z tym utrzymanie dotychczasowych poziomów rentowności będzie wymagało od przedsiębiorstw działań zwiększających wydajność. W poprzednich latach przedsiębiorcy byli w odwrotnej sytuacji – to malejące ceny surowców hamowały wzrost kosztów i w znacznym stopniu oddziaływały na zyski firm. W I kwartale 2017 r. duże znacznie dla kształtowania się kosztów przedsiębiorców miały zmiany w prawie pracy odnoszące się do wzrostu wynagrodzeń, które były dużą barierą zwłaszcza dla branży usługowej.

Źródła:

1. Szybki Monitoring NBP - Informacja o kondycji sektora przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem stanu koniunktury w IV kwartale 2016 r. oraz prognoz koniunktury na I kwartał 2017 r.
2. Szybki Monitoring NBP - Analiza sytuacji sektora przedsiębiorstw Nr 02/17 (kwiecień 2017 r.)
3. Komentarz Polskiego Związku Faktorów do wyników za I kwartał 2017 r.
4. Global Business Monitor
5. Bibby MSP Index, fala XII październik 2016 r.
6. Bibby MSP Index, fala XIII kwiecień 2017 r.